

Rostliny, básně a haiky

Použijte listy jako inspiraci pro haiky

Cíl: Provést detailní a mikroskopické pozorování listů a napsat haiku.

- Sdílejte se třídou pár příkladů různých druhů poezie, včetně haiku.
- Vytleskejte slabiky, abyste podpořili rytmus haiku: sedmáct slabik, ve třech řádcích po pěti, sedmi a pěti.
- Zobrazte nebo vytiskněte několik básní – některé z nich nejsou haiku – žáci mohou určit ty, které splňují kritéria.
- Každá skupina venku nasbírá řadu různě barevných a tvarovaných listů.
- Prozkoumejte listy pomocí lupy a zaznamenejte detailní pozorování.
- Použijte tento podnět k navržení popisného jazyka a zvukných slov, která žáci použijí v haiku. Přemýšlejte o tónech a odstínech, texturách, tvarech, vlivu počasí a jak by barva listu mohla být nazvána, kdyby byla malířskou barvou!
- Každý by měl zrecitovat svou haiku před třídou.

Kritéria úspěchu:

- ✓ Žáci chápou a dokáží použít strukturu haiku k napsání své vlastní básně.
- ✓ Dokáží začlenit znalosti o charakteristikách rostlin do své poezie.

Zdroje:

- Jakékoliv listy, které žáci naleznou na školním pozemku nebo v okolí
- Lupy

Inspirace pro poezii

William Blake: Jedovatý strom

Cíl: Rozvinout slovní zásobu k vyjádření emocí a chápat použití rozšířené metafory

- Přečtěte báseň Jedovatý strom (A Poison Tree) od Williama Blakea.
- Identifikujte jazyk v básni, který je efektivní při vyjadřování emocí (nepřítel, hněv, zlost).
- Tato krátká a zdánlivě jednoduchá báseň skrze metaforu ilustruje následky potlačování hněvu. Prozkoumejte, jak je použita rozšířená metafora, když strom roste a plodí otrávené ovoce.
- Vytvořte báseň představující emoci s použitím jedovaté nebo pálivé rostliny: na jaké 'nebezpečné' rostliny si žáci vzpomenou? V případě potřeby použijte nápořky: žahavé / masožravé / jedovaté...
- Vyberte silnou emoci a použijte rostlinu k jejímu vyjádření prostřednictvím metafory – například žahavá kopřiva a hněv (viz báseň Kopřiva od Vernon Scannell).

Další podněty:

- Pappus Podněty pro výuku – Gramatika 9 – inspirace kopřivou v poezii

Kritéria úspěchu:

- ✓ Žáci chápou použití rozšířené metafory.
- ✓ Chápou a dokáží vysvětlit sociální a historický kontext básně.
- ✓ Dokáží analyzovat jazyk, kontext, strukturu a formu básně, v zájmu rozvinutí hlubšího pochopení jejího významu

Na přítele měl jsem vztek.
Přešel, jak jsem slovo řek.
Ale k nepříteli zlost
zamlčel jsem a hněv rost.

Ve dne v noci jsem se bál,
slzami hněv zaléval.
A pak jsem jej s úsměvem
hřál v úkladu šalebném.

A hněv ve dne v noci zrál,
až v jablíčko zčervenal.
Sotvaže je uviděl
v mé zahradě nepřítel,

k tomu stromu se mi vkrad,
sotva se noc snesla v sad.
Ráno šťasten viděl jsem
ležet soka pod stromem.